

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту наказу Міністерства освіти і науки України «Про
затвердження змін до Порядку проведення апробації навчальної
літератури для закладів загальної середньої освіти»

I. Визначення проблеми

Відповідно до частини першої статті 75 Закону України «Про освіту» центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки здійснює наукове і методичне забезпечення освіти, зокрема організовує видання підручників (посібників), у тому числі електронних.

Згідно з абзацом сьомим частини четвертої статті 75 Закону України «Про освіту» навчальна література, що видається (повторно видається) за рахунок коштів державного бюджету для використання в освітньому процесі в закладах дошкільної та повної загальної середньої освіти, відбирається на конкурсних засадах на основі вибору закладів освіти, здійсненого педагогічними працівниками, та підлягає апробації в порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Порядок проведення апробації навчальної літератури для закладів загальної середньої освіти затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 13 червня 2024 року № 845, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 18 липня 2024 року за № 1091/42436 (далі – Порядок).

При цьому чинний Порядок не передбачає можливості проведення апробації навчально-методичних (методичних) посібників для педагогічних працівників, видання яких здійснюється за кошти державного бюджету. Відповідні процедури регулюються Порядком конкурсного відбору підручників та посібників для осіб з особливими освітніми потребами, здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти і посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти та педагогічних працівників, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 17 липня 2019 року № 1004, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 08 серпня 2019 року за №884/33855.

У межах впровадження реформи «Нова українська школа» на рівні профільної середньої освіти передбачено забезпечення педагогічних працівників навчально-методичними посібниками основного та поглибленого рівнів. Водночас видання таких посібників за кошти державного бюджету можливе лише за умови проходження апробації, механізм якої для цього виду навчальної літератури наразі не визначений. Відтак чинне нормативне регулювання не забезпечує можливості апробації навчально-методичних посібників, що створює перешкоди для їх видання за кошти державного бюджету.

МОН № 1/10496-26 від 18.05.2026

Підписав: Лісовий Оксен Васильович

Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000ED3236000AD9E100

Дійсний: з 14.03.2025 11:28:13 по 12.03.2027 11:28:13

З метою усунення зазначеної проблеми проектом акта пропонується конкретизувати види навчальної літератури, що підлягають апробації, та поширити дію відповідного Порядку на навчально-методичні (методичні) посібники.

Як показав досвід реалізації апробації навчальної літератури у 2025/2026 навчальному році, потребують уточнення окремі аспекти процесу апробації, зокрема, що стосуються проведення діагностувальних робіт. З огляду на відсутність у відповідній установи повноважень та інституційної спроможності для розроблення таких матеріалів, пропонується надати педагогічним працівникам право самостійно обирати інструменти та формат проведення діагностичних робіт.

Крім того, проектом акта передбачається удосконалення окремих процедур апробації, зокрема шляхом запровадження подання матеріалів в електронній формі замість паперової, уточнення строків затвердження переліку закладів освіти, які беруть участь в апробації (із застосуванням вимоги щодо затвердження до 01 вересня лише у разі проведення обох етапів апробації), а також вилучення з переліку відомостей, що подаються до установи, що здійснює організаційні та науково-методичні заходи щодо апробації, інформації про місце проживання автора. Зазначені зміни спрямовані на оптимізацію документообігу, забезпечення гнучкості процедур та дотримання принципів захисту персональних даних.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	–
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання,	+	–
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	–

Окреслені проблеми не можуть бути розв'язані в межах чинного нормативно-правового регулювання, оскільки діючий Порядок не охоплює всі види навчальної літератури, що підлягають апробації. Як наслідок, частина з них не може видаватися за кошти державного бюджету. Така ситуація створює ризики для забезпечення освітнього процесу на рівні профільної середньої освіти навчальними матеріалами та свідчить про необхідність внесення відповідних змін.

Водночас альтернативні способи розв'язання проблем, зокрема саморегулювання або ринкові механізми, не можуть бути застосовані, оскільки процес забезпечення підручниками фінансується за кошти державного бюджету та здійснюється виключно в межах встановлених державою процедур.

II. Цілі державного регулювання

Основною ціллю державного регулювання є забезпечення можливості проведення апробації всіх видів навчальної літератури, що видаються за кошти державного бюджету, зокрема навчально-методичних (методичних) посібників для педагогічних працівників, а також підвищення ефективності та гнучкості процедур апробації.

Прийняття проекту регуляторного акта дозволить:

забезпечити можливість проведення апробації навчально-методичних (методичних) посібників для педагогічних працівників, видання яких здійснюється за кошти державного бюджету;

створити нормативні умови для видання навчально-методичних посібників у межах впровадження реформи «Нова українська школа» на рівні профільної середньої освіти;

уніфікувати підходи до апробації різних видів навчальної літератури;

удосконалити окремі процедури апробації, зокрема щодо проведення діагностувальних робіт;

забезпечити гнучкість у виборі інструментів оцінювання результатів навчання під час апробації;

оптимізувати документообіг шляхом запровадження електронної форми подання матеріалів;

уточнити окремі процедурні аспекти проведення апробації, зокрема строки та вимоги до інформації, що подається;

забезпечити дотримання принципів захисту персональних даних у процесі апробації.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	<p>Альтернатива 1 передбачає залишення чинного регулювання без змін.</p> <p>Збереження чинної редакції Порядку, який не передбачає можливості проведення апробації навчально-методичних (методичних) посібників для педагогічних працівників, призведе до неможливості їх видання за кошти державного бюджету. Це, своєю чергою, ускладнить забезпечення педагогічних працівників профільної середньої освіти необхідними навчально-методичними матеріалами в межах</p>

	<p>впровадження реформи «Нова українська школа».</p> <p>Крім того, залишатимуться неврегульованими окремі процедурні аспекти проведення апробації, що знижуватиме ефективність її реалізації.</p>
Альтернатива 2	<p>Альтернатива 2 передбачає внесення змін до Порядку проведення апробації навчальної літератури для закладів загальної середньої освіти.</p> <p>Реалізація цієї альтернативи передбачає розширення переліку видів навчальної літератури, що підлягають апробації, зокрема шляхом включення до нього навчально-методичних (методичних) посібників для педагогічних працівників, а також удосконалення процедур проведення апробації.</p> <p>Запропонований підхід забезпечить можливість проведення апробації навчально-методичних посібників та створить умови для їх видання за кошти державного бюджету.</p> <p>Крім того, буде підвищено ефективність процедур апробації, зокрема за рахунок запровадження електронного документообігу, уточнення строків та надання педагогічним працівникам більшої гнучкості у виборі інструментів оцінювання.</p>

2. Оцінка обраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<p>Нормативно-правовий акт, що регулює проведення апробації навчальної літератури, не забезпечує достатньої кількості механізмів для реалізації цілей і завдань апробації, а також унеможливує видання навчально-методичних (методичних) посібників для педагогічних працівників за кошти державного бюджету.</p>	<p>З огляду на те, що Альтернатива 1 не створює механізмів проведення апробації навчально-методичних (методичних) посібників для педагогічних працівників, державні видатки на їх апробацію не передбачаються. Водночас відсутність такої процедури унеможливує подальше включення відповідних посібників до переліку навчальної літератури, що</p>

		<p>може друкуватися за кошти державного бюджету.</p> <p>Це створює ризик неповного забезпечення педагогічних працівників навчально-методичними матеріалами, зокрема в тих освітніх галузях, де відповідно до підходів впровадження реформи «Нова українська школа» передбачається використання саме посібників для вчителя замість підручників для учнів (інформатична, фізкультурна, технологічна, мистецька освітні галузі). У такому випадку реалізація державної гарантії щодо безоплатного забезпечення здобувачів повної загальної середньої освіти та педагогічних працівників підручниками і посібниками (відповідно до абзацу другого пункту 3 статті 4 Закону України «Про освіту») може бути ускладнена.</p>
Альтернатива 2	<p>Прийняття проекту нормативно-правового акта, що передбачає внесення змін до Порядку проведення апробації навчальної літератури для закладів загальної середньої освіти, принесе суттєві вигоди для всієї освітньої системи. Передусім, дозволить забезпечити можливість проведення апробації навчально-методичних (методичних) посібників для</p>	<p>Витрати держави, пов'язані із супроводом процесу апробації (зокрема прийом документів, координація взаємодії закладів освіти – учасників апробації та авторських колективів, у тому числі з використанням платформи «Всеукраїнська школа онлайн»), здійснюватимуться у межах наявного бюджетного фінансування спеціально уповноваженої</p>

	<p>педагогічних працівників, видання яких здійснюється за кошти державного бюджету.</p> <p>Оновлений Порядок сприятиме підвищенню якості навчальної літератури, яка видається за кошти державного бюджету, завдяки, зокрема: уніфікації підходів до апробації різних видів навчальної літератури; вдосконаленню окремих процедур апробації щодо проведення діагностувальних робіт; забезпеченню гнучкості у виборі інструментів оцінювання результатів навчання під час апробації; оптимізації документообігу шляхом запровадження електронної форми подання матеріалів; уточненню окремих процедурних аспектів проведення апробації, що стосуються строків та вимоги до інформації, що подається; забезпеченню дотримання принципів захисту персональних даних у процесі апробації.</p>	<p>для здійснення апробації установи – Державна установа «Український інститут розвитку освіти» його діяльності.</p> <p>1) Для прийому пакету документів працівником державної установи, уповноваженої на проведення апробації навчальної літератури, необхідно витратити 0,5 год. Загальні витрати, які виникають протягом 1 року, становлять: 0,5 год X 202¹ грн/год X 20² навчально-методичні посібники для вчителя = 2020 грн.</p> <p>2) Для координація взаємодії закладів освіти – учасників апробації та видавництв / авторських колективів, у тому числі з використанням платформи «Всеукраїнська школа онлайн» в межах процесу апробації необхідно витратити 80 год. Загальні витрати, які виникають протягом 1 року, становлять: 80 год X 202 грн/год X 20 навчально-методичні посібники для вчителя = 323200 грн.</p> <p>Сумарно за рік витрати держави становлять 325220 грн.</p>
--	--	---

¹ За вартість часу взято 202 грн, оскільки за даними державної установи «Український інститут розвитку освіти» середня заробітна плата методиста становить 32300 грн.

² Станом на березень 2026 року 5 видавництв повідомили про підготовку навчально-методичних посібників для вчителів інформатичної, мистецької, фізкультурної та технологічної освітніх галузей, щодо яких МОН оголошено потребу.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<p>З огляду на відсутність можливості проведення апробації навчально-методичних (методичних) посібників для педагогічних працівників, а відтак і їх видання за кошти державного бюджету, спостерігатиметься негативний вплив на якість освітнього процесу. Зокрема, відсутність готових методичних рішень для вчителів зумовлюватиме збільшення їхнього навантаження у зв'язку з необхідністю самостійного розроблення навчальних матеріалів.</p>	<p>Альтернатива 1 не передбачає участі громадян у процедурах апробації навчально-методичних (методичних) посібників для вчителів, відповідно – не зумовлює виникнення додаткових витрат у громадян.</p>
Альтернатива 2	<p>Запровадження можливості апробації навчально-методичних (методичних) посібників для педагогічних працівників та їх подальшого видання за кошти державного бюджету сприятиме підвищенню якості освітнього процесу. Зокрема, наявність готових методичних рішень зменшить навантаження на вчителів та потребу у самостійному розробленні навчальних матеріалів, особливо у перші роки впровадження реформи НУШ на рівні старшої профільної освіти.</p>	<p>Проект акта не встановлює нових прав чи обов'язків для громадян, не передбачає їх участі у процедурах апробації навчально-методичних (методичних) посібників, відповідно не зумовлює виникнення додаткових витрат для громадян.</p>

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Проектом акта передбачається внесення змін до Порядку проведення апробації навчальної літератури для закладів загальної середньої освіти, що стосуються розширення переліку видів навчальної літератури, що підлягають апробації, зокрема шляхом включення до нього навчально-методичних (методичних) посібників для педагогічних працівників.

За інформацією Державної установи «Український інститут розвитку освіти», у 2025 році 22 суб'єкти підприємницької діяльності подали пакети документів для проходження апробації. Із загальної кількості суб'єктів підприємницької діяльності 3 є суб'єктами мікропідприємництва (автори підручників, видавництва) та 19 – малого (видавництва). Таким чином, орієнтовна загальна кількість суб'єктів підприємницької діяльності, на яких поширюватиметься дія проекту акта, становить:

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	0	0	19	3	22
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0 %	0 %	86 %	14 %	100 %

Витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта

При розрахунку враховано лише суб'єкти підприємницької діяльності, які можуть бути ініціаторами проведення апробації навчальної літератури (видавництва, автори підручників та посібників).

Питома вага суб'єктів малого та мікропідприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив, 100 % (відсотків).

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Вигоди відсутні. Суб'єкти господарювання не мають можливості брати участі в апробації навчально-методичних (методичних) посібників та, відповідно, не можуть	З огляду на те, що неапробація навчально-методичних (методичних) посібників нормативними документами не

	<p>претендувати на їх видання за кошти державного бюджету у зв'язку з відсутністю належного нормативного регулювання.</p>	<p>передбачена, суб'єкти господарювання не нестимуть витрат, пов'язаних із її проведенням. Водночас розроблення таких посібників потребує витрат на виплату авторських гонорарів, оплату додрукарських послуг (дизайн, літературне редагування, верстка), а також послуг з проведення експертизи та надання грифа.</p> <p>У разі якщо посібник за результатами конкурсного відбору не буде включений до переліку навчальної літератури, що може друкуватися за кошти державного бюджету, зазначені витрати не відшкодовуються. Це створює ризик фінансових втрат для суб'єктів господарювання та може знижувати їхню зацікавленість у розробленні відповідної навчальної літератури.</p>
Альтернатива 2	<p>Суб'єкти господарювання отримають можливість брати участь в апробації навчально-методичних (методичних) посібників для педагогічних працівників та претендувати на їх видання за кошти державного бюджету. Як наслідок – зросте зацікавленість у розробленні якісних навчально-методичних</p>	<p>Витрати суб'єктів господарювання, які подаватимуть навчально-методичні (методичні) посібники на апробацію, на отримання первинної інформації про вимоги регулювання (консультації для представників</p>

	матеріалів з огляду на наявність прозорого механізму їх відбору та державної підтримки.	видавництв з боку державної установи, уповноваженої на проведення апробації, щодо змін вимог регулювання) становитимуть 1133 грн. «Прямі» витрат суб'єктів малого підприємництва за умови проведення апробації навчально-методичних (методичних) посібників за паперовими версіями, надрукованими за рахунок коштів ініціаторів апробації, складуть 1 276 000 грн. Сумарно за рік витрати суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання становлять 1277133 грн.
--	---	--

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	Відсутні
Альтернатива 2	1 277 133 грн

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Для визначення найбільш доцільного способу розв'язання проблеми використано систему бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей:

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема вирішується повністю);

3 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми усуваються);

2 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

1 – цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Мінімальний бал, який показує неможливість досягнення цілей державного регулювання альтернативним способом.
Альтернатива 2	4	Альтернатива 2 забезпечує повне досягнення визначених цілей державного регулювання. Запропонований спосіб вирішення зазначеної проблеми є найбільш доцільним, оскільки прийняття проекту акта дозволить забезпечити врегулювання механізму проведення апробації навчально-методичних (методичних) посібників для педагогічних працівників, удосконалення окремих процедур апробації, а також створити умови для видання відповідної навчальної літератури за кошти державного бюджету.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
--------------------------	-------------------	--------------------	--

<p>Альтернатива 1</p>	<p>У разі залишення ситуації без змін вигоди для держави, громадян та суб'єктів господарювання відсутні. Залишення чинного стану регулювання створює перешкоди для забезпечення освітнього процесу в навчальних закладах освіти навчально-методичними (методичними) посібниками для педагогічних працівників профільної середньої освіти. Така ситуація унеможлиблює реалізацію державної політики щодо фінансування видання зазначених посібників за кошти державного бюджету відповідно до вимог нормативно-правових актів вищої юридичної сили.</p>	<p>З огляду на відсутність нормативного регулювання проведення апробації в навчальних, навчально-методичних посібників для вчителів, витрати на їх апробацію жодною із сторін (держави, суб'єкти господарювання, громадяни) не передбачені.</p>	<p>Залишення чинного стану регулювання без змін матиме негативні наслідки для держави, громадян та суб'єктів господарювання. Для суб'єктів господарювання така альтернатива створює ризик безрезультатних витрат, пов'язаних із підготовкою навчально-методичних посібників для педагогічних працівників, які не зможуть бути надруковані за кошти державного бюджету через неможливість проходження процедури апробації в закладах освіти. За попередньою інформацією суб'єктів господарювання, станом на березень 2026 року п'ять видавництв повідомили про підготовку навчально-методичних посібників для вчителів інформатичної, мистецької, фізкультурної та технологічної освітніх галузей, щодо яких Міністерством освіти і науки України оголошено потребу. У разі збереження</p>
-----------------------	--	---	---

		<p>чинного регулювання апробація, а відтак і подальший друк щонайменше 20 підготовлених навчально-методичних посібників будуть неможливими.</p> <p>Для держави залишення ситуації без змін може призвести до неналежного виконання завдань щодо забезпечення освітнього процесу навчальною та навчально-методичною літературою на рівні профільної середньої освіти. Крім того, існує ризик ускладнення реалізації реформи «Нова українська школа» в частині забезпечення освітнього процесу в інформатичній, технологічній, мистецькій та фізкультурній освітніх галузях.</p> <p>Для громадян, зокрема педагогічних працівників, відсутність навчально-методичних посібників може спричинити додаткове професійне навантаження, пов'язане з необхідністю самостійного розроблення навчальних і мето-</p>
--	--	---

			дичних матеріалів для організації освітнього процесу за відсутності системного навчально-методичного забезпечення.
Альтернатива 2	<p>Внесення змін до Порядку проведення апробації навчальної літератури для закладів загальної середньої освіти у повній мірі забезпечить нормативне регулювання відносин у цій сфері.</p> <p>Це дозволить державі гарантувати фінансування видання навчально-методичних (методичних) посібників для педагогічних працівників у межах чинного бюджету; усунути нормативні прогалини та ризики, пов'язані з неможливістю апробації окремих видів навчальної літератури; підвищити ефективність державного управління процесом забезпечення освітніх закладів методичними матеріалами.</p> <p>Вигоди для громадян (закладів освіти та педагогів): педагогічні працівники отримують готові навчально-методичні посібники, що знижує їхнє навантаження на розроблення власних матеріалів; заклади освіти забезпечуються актуальними матеріалами для організації</p>	<p>1 602 353 грн</p> <p>У тому числі:</p> <p>витрати держави – 325220 грн;</p> <p>витрати суб'єктів господарювання – 1277133 грн.</p> <p>Витрати громадян не передбачені.</p>	<p>Запропонований спосіб розв'язання проблеми є найбільш доцільним, оскільки забезпечує нормативне врегулювання процедури апробації навчально-методичних (методичних) посібників для педагогічних працівників та створює умови для належного забезпечення освітнього процесу в закладах профільної середньої освіти навчальною і навчально-методичною літературою.</p> <p>Для держави прийняття регуляторного акта забезпечить усунення нормативних прогалин у сфері апробації навчально-методичних посібників та створить правові підстави для фінансування їх</p>

	<p>освітнього процесу на високому професійному рівні; покращується якість освіти, оскільки методичні ресурси відповідають профільним потребам та стандартам НУШ. Вигоди для суб'єктів господарювання (видавництва та авторів): з'являється можливість брати участь у державному фінансуванні видання навчально-методичних посібників; знижується ризик невикористання розроблених матеріалів, оскільки їх апробація та друк регламентовано державними процедурами.</p>	<p>видання за кошти державного бюджету. Реалізація акта сприятиме підвищенню ефективності державного управління процесом забезпечення закладів освіти навчальною літературою, а також більш раціональному використанню бюджетних коштів шляхом фінансування матеріалів, які пройшли апробацію та підтвердили свою якість і практичну доцільність. Крім того, це сприятиме реалізації реформи «Нова українська школа», зокрема в частині впровадження сучасних, практикоорієнтованих підходів до навчання в інформатичній, технологічній, мистецькій та фізкультурній освітніх галузях.</p> <p>Для громадян, зокрема педагогічних працівників і закладів освіти, прийняття акта створить умови для використання якісних</p>
--	--	--

		<p>навчально-методичних посібників, адаптованих до потреб профільної середньої освіти та вимог державних стандартів. Це сприятиме зменшенню додаткового навантаження на педагогічних працівників, пов'язаного з необхідністю самостійного розроблення навчальних і методичних матеріалів, а також підвищенню якості організації освітнього процесу.</p> <p>Для суб'єктів господарювання, зокрема видавництв та авторських колективів, прийняття акта забезпечить можливість участі у підготовці та виданні навчально-методичних посібників у межах державного замовлення. Запровадження механізму апробації зменшить ризики невикористання розроблених матеріалів, забезпечить прозорі умови їх оцінювання та сприятиме розвитку добросовісної</p>
--	--	--

			конкуренції у сфері створення навчальної літератури.
--	--	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Залишення наявної ситуації без змін не забезпечить досягнення цілей державного регулювання, зокрема удосконалення правового регулювання процесу оцінювання якості навчальної літератури, запровадження можливості проведення апробації навчально-методичних (методичних) посібників для педагогічних працівників, а також підвищення якості навчальної літератури, що видається за кошти державного чи місцевих бюджетів.	Вплив зовнішніх чинників на дію регуляторного акта не передбачається
Альтернатива 2	Внесення змін до Порядку проведення апробації навчальної літератури для закладів загальної середньої освіти повною мірою забезпечить нормативне врегулювання відповідних відносин. Запропонований спосіб розв'язання проблеми є найбільш доцільним, оскільки дозволить запровадити апробацію навчально-методичних (методичних) посібників для педагогічних працівників, удосконалити процедури її проведення та	Вплив зовнішніх чинників на дію регуляторного акта не передбачається

	забезпечити застосування механізму.	ефективне відповідного
--	---	---------------------------

Ураховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення мети, доцільно прийняти регуляторний акт, запропонований Альтернативою 2.

Негативних наслідків від прийняття регуляторного акта не очікується.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Для розв'язання визначеної проблеми та досягнення цілей державного регулювання пропонується внести зміни до Порядку проведення апробації навчальної літератури для закладів загальної середньої освіти.

Запропоновані зміни передбачають розширення переліку видів навчальної літератури, що підлягають апробації, шляхом включення до нього навчально-методичних (методичних) посібників для педагогічних працівників. Це дозволить забезпечити педагогічних працівників профільної середньої освіти навчальною літературою, надрукованою за кошти державного бюджету.

Водночас удосконалюються процедури проведення апробації навчальної літератури. Зокрема, педагогічним працівникам надається право самостійно обирати інструменти та формат проведення діагностувальних робіт; уточнюються строки затвердження переліку закладів освіти, які беруть участь в апробації; запроваджується подання матеріалів в електронній формі замість паперової.

Для впровадження регуляторного акта Міністерство освіти і науки України спільно з державною установою «Український інститут розвитку освіти» забезпечили інформування громадськості про процедури і механізми реалізації регуляторного акта шляхом його розміщення на офіційному вебсайті МОН та проведенні зустрічей і консультацій з громадськістю представниками МОН та державної установи «Український інститут розвитку освіти».

Для впровадження цього регуляторного акта органи влади мають забезпечити інформування всіх заінтересованих сторін щодо можливості проведення апробації навчально-методичних (методичних) посібників, удосконалення процедур апробації та створення умов для своєчасного видання навчальної літератури за кошти державного бюджету.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Ураховуючи, що питома вага суб'єктів малого підприємництва (сукупність малого та мікро-) в загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 %, здійснюється розрахунок витрат за запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежується в часі, що дасть змогу досягти цілей державного регулювання.

Проект регуляторного акта набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Виходячи з цілей державного регулювання, визначених у розділі 2 аналізу регуляторного впливу, для відстеження результативності цього регуляторного акта обрано низку кількісних і якісних показників.

Серед основних прогнозних показників:

розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – не передбачається;

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія акта – 22 одиниці, з яких 19 представляють мале підприємство, а 3 – мікропідприємство;

розмір коштів, які витратимуться суб'єктами господарювання на виконання вимог акта – орієнтовно 1 277 133 грн (за умови проведення апробації навчально-методичних (методичних) посібників за паперовими версіями, надрукованими за рахунок коштів ініціаторів апробації);

рівень поінформованості заінтересованих сторін – очікується на рівні 100%, завдяки розміщенню проекту акта на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України, публічним консультаціям, розсилкам, інформаційним кампаніям та проведенню робочих зустрічей із представниками видавничої галузі та авторськими колективами.

Кількісними показниками результативності виступають:

кількість заявників, що подають на апробацію навчально-методичні (методичні) посібники;

загальна кількість поданих навчально-методичних (методичних) посібників;

кількість навчально-методичних (методичних) посібників, що пройшли / не пройшли апробацію;

кількість проведених засідань експертних комісій щодо розгляду поданих матеріалів за результатами апробації навчально-методичних (методичних)

посібників та ухвалення остаточного рішення;

кількість закладів освіти та педагогічних працівників, які залучаються до проведення апробації навчально-методичних (методичних) посібників.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта буде здійснюватися у II кварталі 2027 року.

Повторне відстеження планується після набрання чинності регуляторного акта, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження – у II кварталі 2028 року.

Періодичне відстеження регуляторного акта здійснюватиметься раз на три роки після проведення повторного відстеження (II квартал 2031 року).

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Виконавець заходів з відстеження результативності – Міністерство освіти і науки України.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватимуться відстеження результативності – статистичний.

До проведення відстеження результативності дії регуляторного акта залучатиметься Державна установа «Український інститут розвитку освіти».

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення неврегульованих або проблемних питань, буде розглядатись необхідність внесення відповідних змін.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

« ___ » _____ 2026 р.

ТЕСТ

малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробниками в період з 01.05.2025 – 06.04.2026 року.

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прямі (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прямі (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1	Робочі зустрічі за участі фахівців Міністерства освіти і науки України із залученням представників УІРО, ІМЗО, Офісу впровадження НУШ (27.01.2026, 02.02.2026, 18.02.2026, 10.03.2026)	11	Визначено мету та предмет правового регулювання. Обговорено пропозиції змін до Порядку.
2	Електронні консультації з громадськістю шляхом оприлюднення проекту наказу на сайті МОН для громадського обговорення (18.03.-03.04.2026)	1	Частково враховано зауваження та пропозиції до проекту Порядку проведення апробації навчальної літератури для закладів загальної середньої освіти

3	Проведено робочу зустріч із представниками видавництв, авторів підручників (26.03.2026)	57	Обговорено підготовку та змістове наповнення методичних посібників для вчителя; процедурні питання апробації та експертизи навчальної літератури для старшої профільної освіти.
4	Робоча зустріч під головування заступниці Міністра освіти і науки України із представниками видавництв щодо підготовки підручників / посібників для старшої профільної освіти (30.03.2026)	48	Обговорено проблемні питання підготовки навчально-методичних посібників для педагогічних працівників.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро – та малі):

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 22 (одиниць), у тому числі малого підприємництва 19 (одиниці) та мікропідприємництва 3 (одиниці);

питома вага суб'єктів малого підприємництва в загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив, 100 % відсотків;

середня кількість об'єктів грифування, що припадає на: мале підприємництво (видавництво) – 7, мікропідприємництва (окремі автори) – 1 об'єкти.

Беруться до уваги лише ті, які беруть участь в апробації.

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання (під час здійснення розрахунку за основу взято витрати одного суб'єкта малого підприємництва для підготовки та подання пакетів документів на один підручник / посібник):

№	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за три роки
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				

1.	<p>Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів) Формула: кількість необхідних одиниць обладнання X вартість одиниці</p>	не передбачені	не передбачені	не передбачені
2.	<p>Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування Формула: прямі витрати на процедури перевірки (проведення первинного обстеження) в органі державної влади + витрати часу на процедуру обліку (на одиницю обладнання) X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість процедур обліку за рік) X кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва</p>	не передбачені	не передбачені	не передбачені

3.	<p>Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати – витратні матеріали): канцтовари Формула: оцінка витрат на експлуатацію обладнання (витратні матеріали та ресурси на одиницю обладнання на рік) \times кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємства</p>	не передбачені	не передбачені	не передбачені
4.	<p>Процедури обслуговування обладнання Формула: оцінка вартості процедури обслуговування обладнання (на одиницю обладнання) \times кількість процедур технічного обслуговування на рік на одиницю обладнання \times кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємства</p>	не передбачені	не передбачені	не передбачені

5.	<p>Інші процедури: оплата за надання послуги з проведення апробації навчальної літератури</p> <p>Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари, видрук тощо)</p> <p>Формула: середня кількість об'єктів, що подається одним суб'єктом на апробацію (4), X середня кількість апробантів (5) X середня кількість сторінок у пакеті документів (290 стор.) X сумарні витрати на друк 1 стор. (10 грн)</p>	58 000 грн.	58 000 грн.	290 000 грн.
6.	<p>Разом, гривень</p> <p>Формула: (сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)</p>	58 000 грн.	58 000 грн.	290 000 грн.
7.	<p>Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць</p>	22	22	22
8.	<p>Сумарно, гривень</p> <p>Формула: відповідний стовпчик «разом» X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 X рядок 7)</p>	1 276 000 грн.	1 276000 грн.	6 380000 грн.

Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
9.	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Формула: витрати часу на отримання інформації про регулювання (0,5 год.) X середньозважена середня заробітна плата (103 грн / год) ³ X кількість форм (1)	51,50 грн.	51,50 грн.	154,50 грн.
10.	Процедури організації виконання вимог регулювання Формула: витрати часу на розроблення та впровадження внутрішніх для суб'єкта малого підприємництва процедур на впровадження вимог регулювання X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість внутрішніх процедур	не передбачені	не передбачені	не передбачені
11.	Процедури офіційного звітування Формула: витрати часу на отримання інформації про порядок звітування	не передбачені	не передбачені	не передбачені

³ Середньозважена середня заробітна плата 1 год – 103 грн. (згідно з оперативними даними суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюються вимоги регулювання)

	<p>щодо регулювання, отримання необхідних форм та визначення органу, що приймає звіти та місця звітності + витрати часу на заповнення звітних форм + витрати часу на передачу звітних форм (окремо за засобами передачі інформації з оцінкою кількості суб'єктів, що користуються формами засобів – окремо електронна звітність, звітність до органу, поштовим зв'язком тощо) + оцінка витрат часу на корегування (оцінка природного рівня помилок)) X вартість часу суб'єкта малого підприємства (заробітна плата) X оціночна кількість оригінальних звітів X кількість періодів звітності за рік</p>			
12.	<p>Процедури щодо забезпечення процесу перевірок Формула: витрати часу на забезпечення процесу перевірок з боку контролюючих органів X вартість часу суб'єкта</p>	не передбачені	не передбачені	не передбачені

	малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість перевірок за рік			
13.	Інші процедури	не передбачені	не передбачені	не передбачені
14.	Разом, гривень Формула: (сума рядків 9 + 10 + 11 + 12 + 13)	51,50 грн.	51,50 грн.	154,50 грн.
15.	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	22	22	22
16.	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик "разом" X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 14 X рядок 15)	1133 грн.	1133 грн.	3399 грн.

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва

Розрахунок бюджетних витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Процедура регулювання суб'єктів малого підприємництва (розрахунок на	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають	Оцінка кількості суб'єктів, що підпада	Витрати на адміністрування регулю
--	-----------------------------------	--	---	--	-----------------------------------

одного типового суб'єкта господарювання малого підприємництва - за потреби окремо для суб'єктів малого та мікропідприємств)		відповідної категорії (заробітна плата)	на одного суб'єкта	ють під дію процедури регулювання	ва ння (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання надання усних консультацій та письмових роз'яснень суб'єктам господарювання	—	—	—	—	—
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	—	—	—	—	—
камеральні	—	—	—	—	—
виїзні	—	—	—	—	—
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	—	—	—	—	—

4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	—	—	—	—	—
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	—	—	—	—	—
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	—	—	—	—	—
7. Інші адміністративні процедури					
- прийом пакету документів працівником державної установи, уповноваженої на проведення апробації навчальної літератури	0,5 год.	202 грн/год ⁴	4	5 ⁵	2020 грн.
- координація взаємодії закладів освіти — учасників апробації та	80 год.	202 грн/год ⁶	4	5 ⁷	323200 грн.

⁴ За вартість часу взято 202 грн, оскільки за даними державної установи «Український інститут розвитку освіти» середня заробітна плата методиста становить 32300 грн.

⁵ Станом на березень 2026 року 5 видавництв повідомили про підготовку навчально-методичних посібників для вчителів інформатичної, мистецької, фізкультурної та технологічної освітніх галузей, щодо яких МОН оголошено потребу.

⁶ За вартість часу взято 202 грн, оскільки за даними державної установи «Український інститут розвитку освіти» середня заробітна плата методиста становить 32300 грн.

⁷ Станом на березень 2026 року 5 видавництв повідомили про підготовку навчально-методичних посібників для вчителів інформатичної, мистецької, фізкультурної та технологічної освітніх галузей, щодо яких МОН оголошено потребу.

видавництв / авторських колективів, що подали навчально- методичні (методичні) посібники на апробацію, у тому числі з використанням платформи «Всеукраїнська школа онлайн»					
Разом за рік	—	—	—	—	325220 грн
Сумарно за п'ять років	—	—	—	—	1626100 грн

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

№ п/п	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	1 276 000 грн	6 380 000 грн
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	1133 грн.	5665 грн
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	1 277 133 грн	6 385 665 грн

4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	325 220 грн	1 626 100 грн
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	1 602 353 грн	8 011 765 грн

5. Розроблення корегувальних (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання.

Запропоноване регулювання планується без розроблення компенсаторів (корегувальних (пом'якшувальних) заходів) для малого підприємництва.